

МАРІЯ
ПРИГАРА

БАЙБАК:
МАНДРІВНИК

У2
П75

© ВИДАВНИЦТВО «ВЕСЕЛКА» 1973

МАЛЮВАЛА СОФІЯ КАРАФФА - КОРБУТ

МАРІЯ ПРИГАРА

ВИДАВНИЦТВО «ВЕСЕЛКА» 1973

1

Т

и знаєш що,— сказав байбак
Дружкові-ховрашкові.—
Чого нам треба жити так —
В степах, а не в діброві?

Десь, кажуть, є ліси й гаї,
Приносять прохолоду,
А я і родичі мої
Не бачили їх зроду.

Ми звикли кублитись в норі,
З травинок роси пити,
На лапках сівши на горі,
На цілий степ свистіти.

Всі кажуть: «Ой, ці байбаки!
Порода в них ледача».
А я от зовсім не такий —
У мене інша вдача.

Хоча в байбачій ріс сім'ї,
Та маю в серці мрію,
Що, може, ці ліси й гаї
Побачити зумію.

Які там трави та квітки,
Якої масті звірі,
Які виспівують пташки,
Зелені а чи сірі?

Я в торбу взяв харчів для нас
І ще роси в баклажку.
Коли в дорогу є запас,
Іти не буде важко.

Десь тут струмочок є один;
Ходім його шукати!
Змайструєм пліт з очеретин,
Поїдем мандрувати.

— Ну, добре,— пискнув ховрашок,—
Хоч, звісно, зараз спека,
Ходім шукати твій струмок,
Коли це недалеко.

Ходить вітер ген в ярузі,
Гріє сонце білий світ.
Навпростець мандрують друзі,
Витирають з носа піт.

От так спека! Ну і спека!
Пил кружляє по степах.
— Ще далеко? Ще далеко? —
В байбака пита ховрах.

Випив він роси баклажку,
З'їв із торби всі харчі.
— Ох, як жарко! Ох, як важко! —
Тільки й стогне ідуши.

Враз байбак примружив очі,
Аж на хвостик сів на мить,
Та як скрикне: — Ой, мигоче!
Щось на обрії блищить!

Це і є, звичайно, річка,
Наша річка степова.
Подивися — он травичка,
А навколо дерева!

Зараз ми плотом пойдем.—
І вперед помчав бігцем,
А ховрах подибав слідом
З невдоволеним лицем.

І давай бурчать на друга:
— Ех ти, горе-мандрівник!
Полину блищить там смуга,
А струмок твій зовсім зник!

Взагалі, потрібно дуже
Стільки бігати за струмком...
Ні, сиди вже дома, друже,
Як родився байбаком.

Ну, а я піду на ниву:
Я в цю пору їсти звик!

Прощавай! Живи щасливо! —
Пискнув двічі та й утік.

А байбак спинивсь в ярузі,
Стиснув лапки у журбі.
— Отакі бувають друзі! —
Сумно мовив сам собі.—

Та хоч я стомивсь до краю
І не чую ніг давно,
Свій струмок я відшукаю,
Попливу ним все одно.

Чого це в долині
Простягнена стрічка?
І зовсім не стрічка це, друзі,
А річка.

Хлюпоче й біжить
Все вперед та вперед.
Над нею в долині
Шумить очерет.

Маленька це річка
І сили не має.
Та всіх, кого стріне,
Вона напуває.

І землю навколошню
Поїть суху,
І верби, й траву
На своєму шляху.

Пливе по тій ріці
Байбак-мандрівник,
Хоч плавати досі
Нітрохи не звик.

Сидить на стеблині він,
На комишіні,
І пирхає, й іде,
Немов на машині.

Ще й лапками воду
Помалу гребе,
А сам потихесеньку
Хвалить себе:

— Казали, що вдачу
Я маю ледачу,
А от у мандрівці
Що схочу — побачу.

Неси ж мене, хвиле,
Далеко неси!
У темну діброву,
В зелені ліси!

Аж навіть дві тіточки
Перепелички
Почули цю пісню,
Прібігли до річки.

— Піть, піть, ви скажіть нам:
Це правда чи казка?
Байбак — і мандрує!
Дивіться, будь ласка!

Тут качка з'явилася
Зеленобока.
Шубовснula в воду,
Примружила око

І крикнула раптом:
— Ну, як вам не сором?

Чого ви дурниці
Співаєте хором?

Байбак ваш мандрує
Собі лиш на горе.
Несе його хвilia
Простісінько в море.

Як хочеш, байбаче,
Побачить ліси,
Проси не струмочок,
Мене попроси.

Байбак здивувався,
Впустив комишину
І злякано крикнув:
— Рятуйте, бо гину!

Та качка
Його підхопила з води.
— З такими плавцями
Доскочиш біди!

Без мене, я бачу,
Ти б зовсім пропав.—
І зразу ж помчала,
Немов пароплав.

4

По діброві рано-зранку
Рознесла сорока вість,

Що притупав на світанку
Надзвичайно дивний гість.

Він із торбою на спині,
Сам кошлатий, як ведмідь,
Їжака в кущах зустріне —
З переляку аж свистить.

То під кущиком приляже,
То з листочків п'є росу.
«Наберу гостинців,— каже,—
Та й додому віднесу».

Стурбувався дятел в листі:
— Як це сам блукає гість?
У мурашиник може влізти
Чи грибок отруйний з'їсть.

З гілки білка підхопила:
— Сором так вітать гостей!
Я б сама його водила,
Якби хто глядів дітей.

Збіглись звірі і звірята.
З хащі заєць виткнув ніс.
— Нас не треба умовляти!
Ми покажем гостю ліс.

І пішли за байбаком,
Хто ізбоку, хто слідком.

— Ви, будь ласка, подивіться —
Ось берізки, ось дуби.
А ось тут ростуть суніці,
А он там у нас гриби.

В лісі диває байбак,
Не надивиться ніяк.

Обходив усі кутки —
І галявини, й ярки.
Заглядав і в глиб дібрости,
Де живуть сердиті сови.

І з колючим їжаком
Зустрічався під дубком.
Чув, як горлиця туркоче,
Мов от-от заплакать хоче.

І весь час птахи та звірі
З ним були привітні й щирі.

Навіть мовила лисиця:
— Гостя їсти не годиться!

А борсук — сердитий дід,
Завжди злий на цілий світ,
Раптом гостю буркнув з ями:
— Чи не родичі ми з вами?

Так прожив байбак два тижні,
Бачив речі дивовижні.

Та й сказав собі самому:
— Чи не час мені додому?

Тут всі звірі поодинці
Принесли йому гостинці.
Білка — жолудь, дятел — шишку,
А сова — маленьку мишку.

Гарно склали все в торбину,
Проводили на стежину
І сказали: — Йди здоров!
Приїжджай у гості знов!

21 коп.

ДЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
Пригара Марія Аркадіївна
БАЙБАК-ПУТЕШЕСТВЕННИК

Сказка

(На українському языку)

Редактор Е. А. Горева

Художній редактор В. А. Кавун

Технічний редактор В. І. Дмухар

Коректор Л. Н. Фесечко

Здано на виробництво 4. I. 1973 р. Підписано до друку 28. V. 1973 р. Формат 84×90/16. Папір офс. № 2. Філ. друк. арк. 1,5. Обл.-вид. арк. 2,87. Умовн. друк. арк. 2,1. Тираж 300 000. Зам. № 898.

Ціна 21 коп.

Видавництво «Веселка», Київ, Басейна, 12.
Книжкова фабрика «Атлас» Республіканського виробничого об'єднання «Поліграфніга» Державного комітету Ради Міністрів УРСР у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі.
Львів, Зелена, 20.

0761—104
П/М(206)04—73 245—73